

Bestuursopdracht, deel 1 bestuursopdracht

bestuursopdracht	Opdrachtbeschrijving Titel/Naam opdracht: opstellen beleidskader sociaal domein (incl. uitvoeringsprogramma's en daaraan gekoppeld investeringsbudget). Datum: 2 mei 2017
	Aanleiding/vraag Sinds 1 januari 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor nieuwe taken op het gebied van werk, zorg en jeugd. Hierdoor stond het sociaal domein binnen de gemeente Berkelland de afgelopen jaren in het teken van de drie decentralisaties. - De Awbz is deels overgegaan naar de Wmo, waardoor we via de Wmo verantwoordelijk zijn voor de begeleiding en ondersteuning van onze (kwetsbare) inwoners. - De transitie van de jeugdzorg maakt dat wij taken erbij hebben gekregen op het gebied van jeugdbescherming, jeugdreclassering, gesloten jeugdzorg, jeugd-GGz en de zorg voor jeugd met een licht verstandelijk beperking. Dit vraagt zowel om inhoudelijke visie en beeldvorming als inkoop en contractmanagement van/bij aanbieders. - Door de komst van de Participatiewet zijn we als gemeente nu verantwoordelijk voor meer groepen inwoners die ondersteuning nodig hebben om te kunnen werken. Om tot een goede invulling van de nieuwe taken te komen zijn er in 2015 beleidskaders geschreven: het 3D Beleidskader en het Beleidsplan Participatiewet. Deze beleidskaders lopen af in 2017. Zij zijn geschreven vanuit de drie verschillende beleidsterreinen (WMO, jeugd en Participatiewet), waarbij er nog weinig oog was voor de verbinding en raakvlakken tussen de verschillende beleidsterreinen binnen en buiten het sociaal domein. De decentralisaties hebben als doel kwaliteitsverbetering en efficiëntie. Daarmee willen we inwoners zo goed mogelijk ondersteunen om mee te doen naar vermogen. Een zelfredzame en gelukkige inwoner is niet alleen voor zichzelf en voor zijn omgeving een meerwaarde, maar kost de gemeente vaak ook minder geld. Onze visie is dat we optimaal meedoen naar vermogen bereiken door de route ernaar toe een gezamenlijk op te trekken. Waar de focus op werk kan, wordt dit opgepakt. Als er eerst zorg nodig is, dan loopt een ondersteuner een tijdje mee. Eén gezin of individu kan diverse problemen hebben die raken aan de verschillende beleidsterreinen. Ondanks dat de beleidsterreinen verschillen qua onderwerp, is er een gemeenschappelijk uitgangspunt waar de verbinding gemaakt kan worden: eigen verantwoordelijkheid en mogelijkheden van inwoners staan centraal bij het meedoen naar vermogen. Om ons hier verder in te ontwikkelen richten wij ons voor het nieuwe beleidskader juist op de samenhang binnen het sociaal domein. De uitvoering binnen het sociaal domein is vanaf 2015 wel op zoek naar een integrale benadering. Er is sprake van verbinding tussen verschillende maatschappelijke partners. Er is behoefte aan kaders die aansluiten op nieuwe inzichten en ontwikkelingen. De huidige visie, vastgesteld in 'Meedoen naar Vermogen' <i>Visienota Transitie Sociaal Domein</i> uit 2013 wordt als basis gebruikt voor het opstellen van het beleidskader.
	Doel De totstandkoming van: - een breed gedragen, integraal beleidskader sociaal domein. - de daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma's. - een investeringsbudget om de uitvoeringsprogramma's tot uitvoering te kunnen brengen.

Proces

Het beleidskader is een visiestuk, waarin de samenhang tussen Wmo, Jeugd en Participatiewet duidelijk wordt. We kiezen er voor dit beleidskader niet tot stand te laten komen vanachter het bureau, omdat we de inwoner en zijn omgeving als vertrekpunt willen nemen. Dit betekent dat wij zoveel mogelijk informatie ophalen bij onze inwoners. Dit doen we door bijvoorbeeld aan te haken bij de stappen die op dit moment gezet worden bij het opstellen van de maatschappelijke agenda. Tevens betrekken we de Cliëntenraad Participatiewet, Welzijnsraad, Seniorenraad en Gehandicaptenplatform advies te vragen over het beleidskader. Daarnaast maken wij gebruik van informatie die reeds opgehaald is bij diverse inwonerbijeenkomsten en betrekken we uitvoerende partijen en het bestuur bij het formuleren van gezamenlijke thema's, knelpunten en ontwikkelingen die binnen alle drie de beleidsterreinen spelen. Op basis daarvan maken we integrale beleidskeuzes die leiden tot een efficiënte en integrale aanpak, waarbij we uitgaan van het principe 'één gezin, één plan, één regisseur en het inzetten op de versterking van eigen kracht van inwoners. Dit beleidskader is de basis voor concrete uitvoeringsprogramma's, die vanuit de integrale benadering opgesteld worden in samenspraak met diverse partijen binnen de organisatie. Deze programma's zijn op hun beurt een praktische houvast zijn voor de uitvoering.

We stellen een stuurgroep samen die de voortgang zowel inhoudelijk als procesmatig toetst. De stuurgroep bestaat uit de betrokken portefeuillehouders, de ambtelijk opdrachtgever, de betrokken programmamanagers en de concern opdrachtgever. Daarnaast komt er een werkgroep die verantwoordelijk is voor de inhoudelijke voortgang. Deze werkgroep bestaat uit opdrachtgevers sociaal domein, een coördinator en een penvoerder. De programmamanagers worden door de werkgroep betrokken bij de inhoud als blijkt dat dit nodig is. De werkgroep zorgt ervoor dat verschillende partijen uit alle niveaus van de organisatie en/of externe professionals betrokken worden bij de totstandkoming van het beleidskader en de uitvoeringsprogramma's.

(Maatschappelijk) resultaat van opdracht: wat wel/wat niet

Dit is een vervolgstap in het creëren van samenhang en een integrale benadering van het sociaal domein. We willen dat het beleidskader binnen de gemeentelijke organisatie breed gedragen is en dat bij de totstandkoming ervan zowel inwoners, professionals als het college en de raad betrokken zijn. Binnen de gemeente is een aantal raden en cliëntorganisaties actief. Ook hen betrekken we bij de totstandkoming van het beleidskader.

Risico's + go / no go-momenten

Ondanks dat we werken vanuit samenhang en kiezen voor een integrale benadering, is het van belang dat de beleidsterreinen ieder hun speerpunten behouden. De focus van de Participatiewet is werk, terwijl Wmo zich richt op maatschappelijke zorg en ondersteuning en Jeugd als speerpunt veilig opgroeien en positief opvoeden heeft. De uitdaging is om uit te gaan van de raakvlakken die de beleidsterreinen met elkaar hebben zonder daarbij de afzonderlijke speerpunten uit het oog te verliezen.

Het sociaal domein betitelen we op dit moment als de beleidsterreinen Wmo, Jeugd en Participatiewet. Het is zinvol aansluiting te zoeken bij activiteiten op het terrein van sport, cultuur, gezondheid, onderwijs en vervoer. In het beleidskader zullen wij hier dan ook aandacht voor hebben.

Het tijdig opleveren van het beleidskader is mede afhankelijk van:

- (Bestuurlijke) besluitvorming;
- Het tijdig opleveren van werk door derden
- Beschikking over voldoende financiële middelen
- Vertraging in de besluitvorming

Opleveringsdatum

Het document moet in september 2017 als concept voorgelegd worden aan de stuurgroep. Op 2 november 2017 leveren wij het beleidskader in definitieve vorm aan bij het college, zodat het beleidskader uiterlijk 1-1-2018 vastgesteld kan worden door de gemeenteraad.

	Budget Voor ondersteuning en het schrijven van het beleidskader is een budget van € 60.000,- nodig. Dit wordt gedekt uit de reserve nadelen decentralisaties. Het budget gebruiken we voor de inhuur van een externe die tijdelijk taken overneemt van één van de opdrachtgevers. Tevens is er ruimte ingebouwd voor het inhuren van een externe deskundige om zo optimale kwaliteit en kwantiteit te behalen.
Opdrachtgever: college Paraaf:	Opdrachtnemer: CO Martin Broers / Judith Harmsen Paraaf:

Bestuursopdracht, deel 2 plan van aanpak

plan van aanpak	Plan van Aanpak - Checklist Titel/Naam project: beleidskader Sociaal Domein (Eventueel verwijzen naar bestuursopdracht) Datum: 19 april 2017	
	Opdrachtgever: CO Martin Broers / Judith Harmsen	Opdrachtnemer: Team opdrachtgevers (sociaal domein)
	Aanleiding/vraag Het college van Burgemeester en Wethouders geeft de opdracht een beleidskader voor het sociaal domein op te stellen. Het beleidskader biedt een heldere visie op hoe we in de Gemeente Berkelland het sociaal domein als geheel vorm willen geven. Waar ligt de prioriteit en welke richting gaan we uit. Concreet vormgegeven in uitvoeringsprogramma's, leidt het beleidskader uiteindelijk tot een efficiënte en integrale aanpak, waarbij we maatwerk leveren, uitgaan van het principe 'één gezin, één plan, één regisseur' en inzetten op versterking van de eigen kracht van inwoners.	
	Doel Het doel is de totstandkoming van een breed gedragen, integraal beleidskader sociaal domein, de daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma's en een investeringsbudget om de uitvoeringsprogramma's te bekostigen. Dit beleidskader is een visiestuk, waarin we de samenhang tussen Wmo, Jeugd en Participatiewet duidelijk vormgeven. De concrete uitvoeringsprogramma's waarmee professionals richtlijnen hebben om in lijn met de visie maatwerk te leveren en te handelen vanuit de gedachte één gezin, één plan, één regisseur, vloeien voort uit de beleidsrichtingen die in dit stuk geformuleerd worden. Het beleidskader moet voor 1 januari 2018 zijn vastgesteld door de gemeenteraad.	
	(Maatschappelijk) resultaat van het project: wat wel/wat niet We verwachten van inwoners dat zij steeds meer in staat zijn om zichzelf (al dan niet met ondersteuning van anderen) te redden. Met de integrale benadering binnen het sociaal domein, willen we onze inwoners versterken in het gebruik maken van hun eigen kracht en het voeren van de regie over hun eigen leven, zodat zij zo veel als mogelijk meedoen naar vermogen. De inwoner is leidend. Uitdagingen die zij tegenkomen hangen vaak met elkaar samen en raken aan de verschillende beleidsterreinen. Een integraal beleidskader stelt ons in staat om ondersteuning passend, efficiënt en effectief in te zetten. Daar waar kan zetten we in op preventie, daar waar nodig bieden we ondersteuning op maat. We zullen daarbij tevens gebruik maken van de stappen die reeds gezet zijn bij het opstellen van de maatschappelijke agenda.	
	Plan van aanpak - Opdrachtnemers: opdrachtgevers sociaal domein (Jan Dirk Focker, WMO; Patty Schmidt, trainee sociaal domein; Evelien van Opbergen/Hester van Zwet, Jeugd; Roos Engelsman, Participatiewet; Matthijs Degeling beleidsadviseur SDOA. - Aanspreekpunt: Roos Engelsman - Projectgroep: opdrachtgevers sociaal domein incidenteel aangevuld met overige opdrachtgevers - Stuurgroep: betrokken portefeuillehouders, de betrokken programmamanagers, ambtelijk opdrachtgever en de concern opdrachtgever. - In samenwerking met communicatie een communicatieplan opstellen - Stappenplan (in grote lijnen) • Extern inhuren om taken van opdrachtgever tijdelijk over te nemen (april 2017) • Externe 'coach' inhuren om interactieve bijeenkomsten met organisatie/uitvoering/bestuur te begeleiden (mei 2017) • Stuurgroep formeren en startbijeenkomst plannen en voorbereiden en uitwerken: plan van aanpak delen en uitspreken wat we van de stuurgroep verwachten (mei 2017)	

	• Informatie verzamelen en verwerken en afstemmen (mei 2017) • Uitgangspunten en thema's uitwerken (mei/juni 2017) • Projectgroep + externe coach: bijeenkomsten plannen en inhoudelijk voorbereiden (inclusief afstemmen (mei/juni 2017) • Bijeenkomsten vinden plaats waarin we bij diverse geledingen in de organisatie informatie ophalen en met hen richting geven aan de thema's die integraal het beleid bepalen binnen het sociaal domein (juni/juli 2017) • Uitwerken van opgehaalde informatie en voorleggen aan de stuurgroep: kunnen zij zich hierin vinden? juni/juli • Schrijven van het beleidskader, de daaraan gekoppelde uitvoeringsprogramma's (voor het eerste jaar) en het daarvoor benodigde investeringsbudget (juli/augustus) • Voorleggen concept beleidskader en uitvoeringsprogramma's aan stakeholders en opdrachtgevers (inclusief afstemmen, afspraken plannen en de organisatie daaromtrent) (september 2017) • Aanpassingen verwerken en afstemmen (oktober 2017) • Definitief beleidskader en uitvoeringsprogramma's naar College B&W (inclusief opstellen college en raadsvoorstel) (9 november 2017) • Beleidskader vastgesteld in de raad; uitvoeringsprogramma's ter kennisneming naar de raad (19 december 2017) • Zorgdragen voor de opvolging in de organisatie en de communicatie naar betrokken partijen (plannen, organiseren, afstemmen, vertalen) (intensief tot 1 januari 2018, daarna continu maar minder intensief)
	Risico's + go / no go-momenten Het opstellen van dit beleidskader vraagt een strakke planning gezien de beperkte tijd. Dit vraagt flexibiliteit en inzet van allen die hierbij betrokken worden. In de veranderende organisatie is dit niet altijd even makkelijk te realiseren. De beperkte capaciteit binnen het sociaal domein, in relatie tot de gewenste kwaliteit van het beleidskader en het intensieve proces dat deze aanpak met zich mee brengt, maakt dat er externe ondersteuning nodig is om deze uitdaging tot een goed einde te brengen. Daarbij is een aandachtspunt dat de opdrachtgevers de inhoud niet uit handen geven. Het tijdig opleveren van het beleidskader is mede afhankelijk van: • (Bestuurlijke) besluitvorming; • Het tijdig opleveren van werk door derden • Beschikking over voldoende financiële middelen • Vertraging in de besluitvorming
	Opleveringsdatum Het beleidskader moet uiterlijk 19 december 2017 vastgesteld worden in de raad.
	Budget Voor de realisatie van dit beleidskader is voor externe ondersteuning een budget beschikbaar van € 60.000,-. Hiermee kan één opdrachtgever voor 8 maanden 20 uur per week vrijgespeeld worden en een externe deskundige worden ingehuurd. Deze kosten kunnen worden gedekt uit de reserve nadelen decentralisaties. Voor de uitvoering van de, uit het beleidskader voortvloeiende, uitvoeringsprogramma's is een investeringsbudget nodig. Bij het vaststellen van het beleidskader en uitvoeringsprogramma's zal de raad worden gevraagd een nog nader te bepalen investeringsbudget beschikbaar te stellen.
	VSVB / participatie en rol gemeente in dit project We kiezen ervoor dit beleidskader niet tot stand te laten komen vanachter het bureau, omdat we de inwoner en zijn omgeving als vertrekpunt nemen. We verzamelen gezamenlijke thema's, knelpunten en ontwikkelingen die binnen alle drie de beleidsterreinen spelen.

	Inwonersavonden, gemeenteraad en cliëntenraden Er zijn binnen het sociaal domein diverse inwonersavonden georganiseerd en inwonerspanels bij elkaar geweest. Ook de gemeenteraad wordt in de gelegenheid gesteld om tussentijd mee te denken. We zullen uiteraard ook de diverse (cliënten)raden hierbij betrekken. De informatie die hieruit naar voren komt en de kennis die we hierdoor hebben opgedaan, nemen we mee bij het tot stand komen van het beleidskader.
	Communicatie Zie ook plan van aanpak.
	Monitoring De stuurgroep houdt zicht op het proces ten aanzien van de volgende punten: - Wordt het doel inhoudelijk bereikt - Wordt de opleveringsdatum van het beleidskader gehaald - Worden de VSVB-doelstellingen gehaald/verloopt de participatie van de gemeente naar verwachting? Monitoring van de inhoud We vertalen het beleidskader voor de uitvoering in concrete beleidskeuzes, actiepunten en gewenste resultaten. Opdrachtgevers voeren de uitvoeringsprogramma's uit, monitoren de kwaliteit en de resultaten en sturen, indien nodig, bij. Jaarlijks zal door de opdrachtgevers sociaal domein gemonitord worden of het beleidskader en de bijbehorende uitvoeringsprogramma's nog actueel zijn. Beiden zullen, indien gewenst, bijgesteld worden.